

Effektrapport Oxfam 2018/2019

Namn: Insamlingsstiftelsen Oxfam Sverige

Organisationsnummer: 802477-9269

Juridisk form: Stiftelse

Oxfams mål och syfte

Ingen människa råder över var i världen hon föds. Oavsett bakgrund måste varje människa få sina rättigheter tillgodosedda. Inom Oxfam är mänskliga rättigheter inte bara ett abstrakt koncept, utan en uppsättning faktiska förutsättningar som vi respekterar och värderar. Genom att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda kan fler människor ta sig ur fattigdom, bli självförsörjande och forma sina egna liv.

Vår vision är en rättvis värld utan fattigdom och hunger, där alla har makt att påverka sin egen framtid. För att nå dit arbetar vi på flera nivåer. Genom livräddande katastrofinsatser, långsiktiga utvecklingsprojekt och politisk påverkan lindrar vi de akuta symptomen, samtidigt som vi motverkar de grundläggande problemen.

För att utrota fattigdomen i världen krävs omfattande åtgärder inom en rad områden. Vi fokuserar på breda rättighetsmål som genomsyrar allt vårt arbete:

1. Rätten till grundläggande samhällsservice
2. Rätten till en hållbar försörjning
3. Rätten till liv och säkerhet
4. Rätten till en identitet
5. Rätten att bli hörd
6. Rätten till jämställdhet

Vi beskriver ofta oss själva som en möjlighetsorganisation, eftersom vi vet att förändring är möjligt. Tillsammans med lokala partnerorganisationer ger vi människor kunskap och verktyg för att lyfta sig själva ur fattigdom. Vi påverkar regeringar och företag att ta sitt ansvar för människor och klimat, vi räddar liv och hjälper till vid katastrofer och vi ger en röst åt de som aldrig hörs. Att bekämpa fattigdomen i världen är en stor och svår uppgift. Därför arbetar vi både akut, förebyggande och långsiktigt, på gräsrots- och beslutsfattarnivå, för att göra skillnad där det behövs.

Strategi och arbetssätt

Oxfam arbetar för människor i fattigdom och kris på alla nivåer. Vi räddar liv i katastrofer, hjälper fattiga människor att själva ta sig ur sin situation samt bekämpar orsakerna som håller kvar människor i fattigdom.

Humanitär hjälp

När en katastrof inträffar är vi snabbt på plats. Våra erfarna katastrofteam räddar liv och hjälper människor att återta sin försörjning i bland annat konfliktområden, flyktingläger och

efter naturkatastrofer. Oxfam är världsledande vad gäller vatten och sanitet och vi är kända för vår förmåga att tillhandahålla mat, skydd och tak över huvudet. Vi stannar även ofta kvar efter att den akuta fasen är förbi för att hjälpa människor att återuppbygga sina liv. Oxfam arbetar också förebyggande med att rusta utsatta samhällen inför kommande kriser. Tillsammans med lokala myndigheter och partnerorganisationer tar vi fram beredskapsplaner och genomför konkreta insatser för att stärka lokalbefolkningens förmåga att hantera en katastrof.

Aktivt påverkansarbete

Genom våra påverkanskampanjer höjer vi rösten för de som aldrig hörs. Vi uppmanar regeringar, institutioner och företag med makt och inflytande att ta sitt ansvar för världens fattiga och pressar dem att agera för långsiktig förändring. Vi arbetar både lokalt, nationellt och globalt för att förändra den politik som låser fast människor i fattigdom och sätter press på världens regeringar att tillhandahålla grundläggande samhällsservice. Vi hjälper minoritetsgrupper, lokala fackföreningar och civilsamhället att ställa krav och utkräva ansvar från lokala och nationella ledare. Vi förhandlar fram ökade medel från rika länder och internationella institutioner och engagerar allmänheten i arbetet.

Långsiktiga utvecklingsprojekt

Genom långsiktiga utvecklingsprojekt hjälper vi människor att själva ta sig ur fattigdom. Vår programverksamhet spänner över många områden, däribland jämställdhet, mat och jordbruk, vatten och klimatanpassning. Genom att bland annat hjälpa småskaliga jordbrukare att producera mer mat, borra brunnar och bygga vattensystem eller utbilda fattiga kvinnor om sina rättigheter gör vi det möjligt för människor att lyfta sig ur fattigdom. Genom våra samarbeten med lokala partnerorganisationer bygger vi upp kunskap på gräsrotsnivå, med stark lokal och kontextuell förankring. Vi samarbetar också med lokala myndigheter, institutioner och företag som hjälper oss att nå våra mål och säkerställer att resultaten lever vidare. Tillsammans kan vi utrota fattigdomen!

Organisation, kapacitet och kunskap

På Oxfams kontor i Sverige arbetar 14 anställda, två personer som är anställda av Oxfam International samt värvare och ibland praktikanter: drivna och entusiastiska personer som strävar efter att bidra till en värld utan fattigdom. Vi jobbar och samarbetar med Oxfamkontor över hela världen där vi byter kunskap och erfarenheter sinsemellan. Vi har en god internationell sammansättning i styrelsen där vi kan få stöd och rådgivning i alla typer av frågor och projekt. De har värdefulla kunskaper och kontaktnät vilket är mycket behjälpligt när vi vill ro projekt i hamn eller behöver input i nya projekt. Detta gör vårt arbete mycket effektivt.

Förutom detta samarbetar vi med en extern redovisningsbyrå som hjälper oss med ekonomi, löner och administration. Vi får även kostnadsfri juridisk rådgivning som vi ofta tar hjälp av vid avtalsfrågor.

Vi får också stöd och rådgivning från myndigheter och andra organisationer i frågor gällande exempelvis anställningar, kontrakt, insamling och kommunikation.

Oxfam Sverige är del i en internationell konfederation med huvudkontor i 19 länder. Oxfam har mycket stor kapacitet, både att agera snabbt i humanitära kriser och leverera hjälp i stor

skala, att kunna driva stora utvecklingsprojekt som lyfter människor i fattigdom och för att kunna driva globala påverkanskampanjer som syftar till att eliminera orsakerna som håller kvar människor i fattigdom.

Oxfam samarbetar med lokala partnerorganisationer i de länder vi arbetar i och kan på så vis bygga upp kunskap och erfarenhet på gräsrotsnivå, med stark lokal och kontextuell förankring. Det lokala samarbetet inkluderar även lokala producenter, kooperativ, företag och individer.

Vi arbetar också med lokala myndigheter och institutioner som ofta stöttar projekten ekonomiskt. Oxfam har ett stort nätverk av företag som inte bara stöttar oss med kunskap och engagemang utan även bidrar ekonomiskt. Vi har även ett flertal kända ambassadörer som på olika sätt hjälper oss att uppmärksamma viktiga frågor. Därutöver har vi ett brett internationellt nätverk av miljontals supportrar som bidrar till verksamheten genom aktivt stöd, regelbundna gåvor och volontärarbete, vilket har avgörande betydelse för verksamheten i världen.

Effektmätning

Med över 75 års erfarenhet av fattigdomsbekämpning vet vi att vårt arbete gör skillnad. Vi är noga med att följa upp våra projekt och arbetar ständigt för att bli ännu bättre. Genom forskning och innovation hittar vi nya lösningar på konkreta problem och utgår alltid från människors faktiska behov.

För Oxfam är det viktigt att kunna se och mäta resultaten av det vi gör, därför jobbar vi kontinuerligt med att utvärdera de projekt vi genomför. Då Oxfam Sverige inte driver egna fältprojekt görs utvärderingarna av de oxfamkontor som hanterar projekten. Pengar insamlade i Sverige går framförallt till projekt som hanteras av [Oxfam Novib](#) i Nederländerna och av [Oxfam i Storbritannien](#).

På Oxfam mäts effekten av arbetet utifrån en rad indikatorer. Utvärderingsteamet består vanligen av en grupp erfarna forskare som samarbetar med lokala partners genom alla steg i utvärderingsprocessen och resultaten används för att utveckla organisationen och förbättra framtida projekt. Metoderna som används kan variera beroende på vilken frågeställning som undersöks: Oxfam använder sig av både kvalitativa och kvantitativa metoder med fokus på förändringar i människors liv. Efter att data samlats in och analyserats används resultaten och lärdomarna i designen av andra projekt, program och kampanjer.

Våra resultat

Oxfam Sverige har under året använt 41 miljoner kronor till ändamålskostnader. Pengarna har använts till 64 projekt i 22 länder, bland annat till akutinsatser i Somaliland, Niger, Centralafrikanska republiken, Jemen och Mocambique, till vattenrening och bevattning i Gaza, till projekt som syftar till att öka fattiga människors inkomster i Vietnam, Kambodja, Pakistan, Somalia, Uganda, Nigeria och Afghanistan, till arbete mot ojämlikhet i Brasilien och Mexiko, till arbete för skatterättvisa i Burundi, till ändamålsenlig kommunikation mot

allmänheten i Sverige samt projekt i Malawi, Algeriet, Liberia, Uganda och Italien.

Ett exempel på projekt som fått svenskt stöd är Oxfams arbete i Niger. I Niger har Oxfam Sverige stött två projekt som syftar till att öka kvinnors egenmakt. Det ena projektet går ut på att stärka kvinnors tillgång till mark. Kvinnor står för 80 procent av jordbruksarbetet i landet, från sådd till skörd och försäljning. Trots detta har kvinnor bara tillgång till sex procent av den brukbara marken och äger den sällan. Istället tvingas kvinnor oftast hyra marken i osäkra kontrakt, ofta enbart under korta perioder. Kvinnors markägande missgynnas även vid arv. Denna osäkerhet tillsammans med ökade svårigheter att odla på grund av klimatförändringarna gör kvinnor i Nigers situation mycket svår. Oxfam arbetar därför tillsammans med den lokala organisationen Tedhelte för att mobilisera kvinnor i Niger och stärka deras rätt till land genom påverkansarbete. En kombination av åtgärder används och arbetet leds av lokala kvinnliga ledare.

Det andra projektet i Niger handlar om att ge före detta kvinnliga slavar, eller så kallade "femte fruar" en möjlighet att få en inkomst och ökat självförtroende. I Niger förekommer det fortfarande att mycket unga flickor gifts bort för att bli "femte fruar" till äldre män. Flickorna utnyttjas ofta sexuellt och används som slavar i hushållet. Oxfams partnerorganisation Timidria bekämpar slaveri i Niger och arbetar både med att få ut kvinnor och flickor ur slaveri samt hjälpa dem med ett nytt liv. I detta projekt tillhandahåller Oxfam tamboskap som kan användas av kvinnorna för att generera en inkomst men som också ger kvinnorna stärkt självkänsla och värdighet.

I Somaliland bygger Oxfam tillsammans med partners ett system som skickar ut tidiga varningar till människors mobiltelefoner när oförutsedda händelser uppstår. Det kan handla om torka och andra väderhändelser, smittsamma sjukdomar hos boskap, stora förändringar i marknadspriser och annat. Till en början kommer 118 000 människor i Sool, Sanaag och Awdalregionerna att kunna dra nytta av systemet. Varningarna kommer öka människors möjlighet att förbereda sig för och hantera oförutsedda kriser och katastrofer.

Ytterligare ett projekt Oxfam Sverige gett pengar till är rent vatten till flyktingar från Sydsudan. Oxfam har installerat tre stora, högproduktiva brunnar i nordvästra Uganda dit hundratusentals flyktingar från Sydsudan sökt sig. Tidigare har man tvingats få fram vatten genom lastbilstransporter men med brunnarna har långsiktig tillgång till rent vatten kunnat tryggas. Oxfam har nu dragit 15 km ledningar för att få fram vatten från brunnarna till fyra läger. Oxfam har i projektet också hjälpt till att bygga toaletter i lägren till 1000 hushåll och har jobbat med informationskampanjer för att minska risken för vattenburna sjukdomar.

Globalt sett nådde Oxfam ut till 22 miljoner människor räkenskapsåret 2017–2018.